

Utlåtande Rotel IX (Dnr KS 2020/902)

Taxa för vatten och avlopp 2021

Hemställan från Stockholm Vatten AB

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Taxa för vatten och avlopp, enligt bilaga till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 januari 2021.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Stockholm Vatten AB har i uppdrag att trygga och säkra dricksvatten- och avloppshantering i ett växande Stockholm och Huddinge med en minimerad påverkan på miljön. Det innebär att vissa ledningsnät och anläggningar behöver renoveras och byggas ut. Komplexiteten och omfattningen av projekten ställer högre krav på utredningar, planering och samordning. För att möjliggöra detta behöver intäkterna utvecklas i takt med kostnaderna. Vidare behöver intäkterna för anslutning av nya VA-kunder spegla motsvarande kostnader.

VA-taxan består av två delar, anläggningsavgift och bruksavgift. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Bruksavgiften är en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens löpande kostnader som exempelvis drift- och underhåll, personal, ränta och avskrivningar.

I enlighet med tidigare beslutad plan för att uppnå full kostnadstäckningsgrad vid nyanslutning av fastigheter föreslås en höjning av anläggningsavgiften som motsvarar 24 % för enfamiljshus, till 194 100 kr

(exkl. moms), och
27 % för flerfamiljshus, till 447 500 kr (exkl. moms). Höjningen är den fjärde och sista planerade höjningen.

För att täcka bolagets löpande kostnader för VA-verksamheten 2021 föreslås en generell höjning av bruksavgifterna med 7 %, inklusive industriavloppstaxa och avgifter för särskilda VA-abonnemang och serviceåtaganden. För ett enfamiljshus, så kallad typhus A, blir årskostnaden 4 242 kr (inkl. moms) vilket motsvarar en kostnadsökning på 23 kr per månad. För ett flerfamiljshus, så kallad typhus B, blir årskostnaden 32 296 kr (inkl. moms) vilket motsvarar en ökning på 12 kr per månad och lägenhet.

Beredning

Ärendet har initierats av Stockholm Vatten AB och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar de föreslagna avgifterna för 2021 ligger i linje med bolagets ägardirektiv och kommunfullmäktiges principbeslut avseende anläggnings- och dagvattenavgifter. Vidare föreslår kontoret att förslaget till taxor och avgifter fastställs.

Mina synpunkter

Stockholms vatten- och avloppssystem är en central del av stadens grundläggande infrastruktur. Ett välskött, modernt och miljösamt VA-system är en förutsättning för fortsatt rent och hälsosamt dricksvatten och god avloppsrening och för att Stockholm ska kunna fortsätta växa och samtidigt nå sina ambitiösa miljömål.

Bilaga

Taxa vatten och avlopp 2021

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

 Taxa för vatten och avlopp, enligt bilaga till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 januari 2021.

Stockholm den 11 november 2020

 På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Katarina Luhr

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Stockholm Vatten AB har i uppdrag att trygga och säkra dricksvatten- och avloppshanteringen i ett växande Stockholm och Huddinge med en minimerad påverkan på miljön. Det innebär att vissa ledningsnät och anläggningar behöver renoveras och byggas ut. Komplexiteten och omfattningen av projekten ställer högre krav på utredningar, planering och samordning. För att möjliggöra detta behöver intäkterna utvecklas i takt med kostnaderna. Vidare behöver intäkterna för anslutning av nya VA-kunder spegla motsvarande kostnader.

VA-taxan består av två delar, anläggningsavgift och bruksavgift. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas i samband med anslutning till det kommunala VA-nätet. Bruksavgiften är en periodisk avgift som ska täcka VA-verksamhetens löpande kostnader som exempelvis drift- och underhåll, personal, ränta och avskrivningar.

I enlighet med tidigare beslutad plan för att uppnå full kostnadstäckningsgrad vid nyanslutning av fastigheter föreslås en höjning av anläggningsavgiften som motsvarar 24 % för enfamiljshus, till 194 100 kr (exkl. moms), och 27 % för flerfamiljshus, till 447 500 kr (exkl. moms). Höjningen är den fjärde och sista planerade höjningen.

För att täcka bolagets löpande kostnader för VA-verksamheten 2021 föreslås en generell höjning av bruksavgifterna med 7 %, inklusive industriavloppstaxa och avgifter för särskilda VA-abonnemang och serviceåtaganden. För ett enfamiljshus, så kallad typhus A, blir årskostnaden 4 242 kr (inkl. moms) vilket motsvarar en kostnadsökning på 23 kr per månad. För ett flerfamiljshus, så kallad typhus B, blir årskostnaden 32 296 kr (inkl. moms) vilket motsvarar en ökning på 12 kr per månad och lägenhet.

Stockholm Vatten AB

Stockholm Vatten AB beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2020 följande.

1. godkänna förslag till taxa för vatten och avlopp 2021 i enlighet med bilaga 1 till ärendet
2. överlämna förslaget till kommunfullmäktige i Stockholm och Huddinge för beslut

Stockholm Vatten AB:s yttrande daterat den 2 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Taxa för VA-tjänster finns reglerat i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva den allmänna VA-anläggningen. Detta kallas självkostnadsprincipen. Enligt praxis ska driftresultatet, dvs. överuttag och underskott, regleras över en treårsperiod. Vidare ska fördelningen av avgiftsuttaget ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

På styrelsemötet 2020-04-02 fattade styrelsen beslut om inriktningen för VA-taxan för 2021. I detta ärende lämnas förslag till ny taxa för nästkommande år. Efter godkännande av styrelsen beslutas VA-taxan av kommunfullmäktige i Stockholm respektive Huddinge.

Ekonomiska förutsättningar för 2021

I samband med prognosarbetet (P1-2020) har en analys gjorts kring eventuella förändringar i kostnader och intäkter som kan ha påverkan på 2021 jämfört med flerårsplanen och inriktningsärendet. Utifrån den information som framkommit under arbetet överensstämmer planen i stort för 2021 varför behovet av taxeintäkter för VA-verksamheten 2021 som beräknades i flerårsplanen kvarstår. Dock visar prognosen för 2020 att VA-verksamheten gör ett sämre resultat än budget (-37 mnkr). Främsta orsaken är ökade kostnader för ränta och avskrivningar (61 mnkr).

Nedan följer en kort sammanfattning av de största kostnadsökningarna för VA-verksamheten:

- De ökade avskrivningarna på 105 mnkr är resultatet av den höga investeringstakt som pågått under de senaste åren för att både möta en ökad befolkning genom utbyggnad av VA-anläggningen men även förnyelse av befintligt för att säkerställa funktion och arbetsmiljö samt förlänga livslängden. Den enskilt största ökningen 2021 beror på idrifttagning av den första etappen av membranläggningen på Henriksdal (28 mnkr) som ingår i projektet Stockholms framtida avloppsrening.

- Räntekostnaderna (finansnetto) ökar 33 mnkr då både bolagets belåning ökar och räntesatsen ökar.
- Bolagets nettokostnadsökning, exklusive löneökning, uppgår till 27 mnkr och kan kopplas till ökat arbete med utredningar, planering och samordning (mellan drift och entreprenader) som en följd av bolagets stora investeringsvolymmer men även ökade lagkrav och förbättringar inom säkerhet/arbetsmiljö, dokumentation, digitalisering och förebyggande underhåll. Detta gäller bolaget i allmänhet och för verksamheterna som arbetar med Stockholms framtida avloppsrening och Stockholms framtida vattenförsörjning i synnerhet.

Förslag på taxeförändringar

Anläggningsavgift

För anläggningsavgiften föreslås en höjning motsvarande 24 % för typhus A, till 194 100 kr exkl. moms (242 625 inkl. moms), och 27 % för typhus B, till 447 500 exkl. moms (559 375 kr inkl. moms). För det genomsnittliga flerfamiljshuset i Stockholm med 24 lägenheter blir ökningen 28 % till 610 400 exkl. moms (763 000 kr inkl. moms). Avgiftsnivåerna per parameter framgår av tabell 2. Anläggningsavgiften är en summa av ingående parametrar med hänsyn tagen till tomtytan och antalet lägenheter/bostadsenheter.

Tabell 1. Anläggningsavgifter, exkl. moms (inkl. moms).

Parameter	2020	2021 - förslag
Servisavgift, kr	51 900 (64 875)	60 000 (75 000)
Förbindelsepunktsavgift, kr	50 700 (63 375)	60 000 (75 000)
Lägenhetsavgift, kr	13 900 (17 375)	18 100 (22 625)
Tomtyteavgift, kr/m ²	50,00 (62,50)	70,00 (87,50)

Brukningsavgifter - generellt

För brukningsavgifterna, fasta och rörliga, föreslås en generell höjning med 7 %, inklusive särskilda VA-abonnemang, serviceåtaganden och industriavloppstaxan. Då det finns väldigt många olika kundkategorier följer nedan effekten av den föreslagna taxeökningen för ett urval av kunder. Det kompletta taxeförslaget för 2021 redovisas i bilaga 1.

Brukningsavgift – enfamiljshus

För en villa, så kallad typhus A, blir ökningen 278 kr per år, till 4 242 kr (inkl. moms). Detta motsvarar 23 kr per månad.

Taxan för så kallad typhus A föreslås vara följande 2021, inkl. moms:

- Grundavgift: 1 207 kr/år
- Nyttovavgift: 1 329 kr/år
- Dagvattenavgift: 458 kr/bostadsenhet

- Rörlig avgift: 8,32 kr/m³

Brukningsavgift – flerfamiljshus

För ett flerfamiljshus, så kallad typhus B, blir ökningen 2 127 kr per år, till 32 296 kr (inkl. moms). Detta motsvarar 12 kr per månad och lägenhet.

Taxan för så kallad typhus B föreslås vara följande 2021, inkl. moms:

- Grundavgift: 4 246 kr/år
- Nyttovagn (prisklass 2): 9 506 kr/år
- Dagvattenavgift: 2,38 kr/m²
- Rörlig avgift: 8,32 kr/m³

Brukningsavgift – allmän platsmark

Den som ansvarar för allmän platsmark (gator, torg, parker mm) ska betala en avgift per m² för bortledning av dagvatten.

Taxan för dagvatten allmän platsmark föreslås vara följande 2021, inkl. moms (exkl. moms):

- Avgift per m²: 4,58 kr/m² (3,66)

Beredning

Ärendet har initierats av Stockholm Vatten AB och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 oktober 2020 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2020 anges i ägardirektiven för Stockholm Vatten och Avfall AB, moderbolag till Stockholm Vatten AB, att avgifterna för allmänna vattentjänster ska sättas på en nivå som motsvarar och säkerställer en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten, det vill säga för säker dricksvatten- och avloppshantering och ökat underhåll av VA-nätet.

Stadsledningskontoret kan konstatera de föreslagna avgifterna för 2021 ligger i linje med ägardirektiven och kommunfullmäktiges principbeslut avseende anläggnings- och dagvattenavgifter från den 29 januari 2018, diarienummer 112-1785/2017. Anslutningsavgifterna har under de senaste tre åren höjts och bedöms i och med nuvarande förslag till höjning ligga i nivå för full kostnadstäckning. Det blir en fortsatt uppgift för bolaget att framöver utvärdera och följa kostnaderna för nyinvesteringar för att säkerställa att denna nivå hålls även framöver. Brukningsavgifterna som påverkar det stora taxekollektivet har under gånga fem åren höjts med mellan 2 och 9 procent årligen och bolaget bedömer att denna avgift kommer behöva vara föremål för fortsatta höjningar även kommande år.

Stadsledningskontoret noterar att avgiften för bortledning av dagvatten på allmän platsmark föreslås öka med cirka sju procent, vilket kommer att innebära en ökad kostnad år 2020 för trafiknämnden med cirka 2,4 miljoner kronor till 37 miljoner kronor. Stadsledningskontoret utgår ifrån att trafiknämnden hanterar denna ökning inom ramen för tilldelad driftbudget.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer taxa för vatten och avlopp 2021, enligt bilaga 1, att gälla från och med den 1 januari 2021.